

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Nostra sententia affirmativa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

ARTICULUS II.

An S. Theologia sit Scientia.

S U M M A R I A.

1. Status Quaestionis & notio Scientia.
2. Theologia est scientia proprie dicta.
3. Adfirmatur Theologia evidentiā sufficientem.
4. Scientia evidens nequit cum habitu fidei assistere; bene invidens.
5. Scientia potest esse de singularibus.
6. Quandonam propositio virtualiter revelata ad fidem Divinam pertinet?
7. Disparitas inter principia, credita & opinativa.
8. Haeresis opponitur conclusioni Theologicae virtualiter & mediate.

§. I.

Nostra Sententia affirmativa.

1. Scientia proprie accepta (prout hoc loco accipitur) in 1. post. definitur, quod sit cognitio certa & evidens rei per causam necessariam. Ubi quatuor involvuntur conditiones ad scientiam requisita; dicitur vel formalis, si est cognitio per medium, vel causam formaliter praecognitam: vel virtualis, si est per medium vel causam tantum virtualiter praecognitam. Secundò necessaria connexio inter causam & effectum cognitum. Tertio, certitudo. Quarto evidentiā cognitionis orta ex certitudine & evidentiā obiecti. Porro aliqua propositio dupliciter potest esse evidens, vel immediatè, quia est per se nota, cum nempe connexio extremorum sine medio per se ipsam intellectui sit manifesta, velut, quòd 2. sint paria, & hæc evidentiā est propria habitui primorum principiorum; vel mediatè; quia resolvitur in principia per se nota, & hæc evidentiā est propria scientiæ diffusivæ. Unde S. D. Q. 1. 4. & Ver. a. 9. *Quaecunque sciuntur, proprie accepta Scientiâ, cognoscuntur per resolutionem in principia quae per se præstis sunt intellectui, & sic omnis Scientia in visione rei præstis perficitur.* Hinc oritur difficultas, an nostra Theologia Viatorum sit vera & proprie dicta Scientia siquidem certum est nostram Theologiam, utpotè in fide divina fundatam, & ex ea derivatam, esse invidentem; aliunde verò inter conditiones essentielles Scientiæ, quibus à fide distinguitur, evidentiā recenseretur. Negativam sententiam defendit Scotus in prol. n. 4. & 30. ejusque Commentatores. Affirmativa est expressa D. Th. Q. 1. 2. quem præter Thomistas etiam sequuntur plures RR. diversis tamen ducti principis, ut patet ex seqq.

2. CONCLUSIO: S. Theologia est vera & propria dicta scientia. Ita S. D. 1. cit. Probatur primò auctoritate tam S. Scr. quàm SS. PP. Nam in Scr. doctrina Theologica passim appellatur scientia ut Prov. 25. *Labia sapientum disseminabunt scientiam.* Jer. 3. *Dabo vobis pastores, qui pascant vos scientiâ & doctrinâ.* Scientiam quoque imò & sapientiam appellat D. August. præcitato l. 14. de Trin. c. 1. & D. Hieron. ad Paulin. dicens: *valem scientiam discamus in terris, qua nobiscum perseverat in caelis.*

Probatur secundò ratione. Omnis virtus intellectualis vel est sapientia, vel scientia, vel habitus principiorum, vel prudentia vel ars: Theologia

est virtus intellectualis; quia maxime perficit intellectum in cognitione veri; nec est ex tribus ultimis membris divisionis: ergo ex duobus primis.

Probatur tertio. Si quid deesset Theologia ad rationem scientiæ, esset evidentiā, ut Adversarii fatentur sed hæc non deest. Min. probatur: Illa evidentiā sufficit ad rationem scientiæ, quæ ipsius conclusiones resolvuntur in principia per se nota, vel proprio lumine, vel lumine scientiæ superioris, ut inquit hic S. D. sed tamen conclusiones Theologicae non resolvuntur in principia per se nota per ipsam Theologiam, tamen resolvuntur lumine superioris scientiæ, nempe scientiæ DEI & Beatorum, quæ per beatificam visionem mysteria fidei obscurè cognita in via (quæ sunt Theologiæ nostræ principia) clarè cognoscit in patria: ergo nostra Theologia habet sufficientem evidentiā. Maj. probatur exemplo scientiæ subalternatæ: hæc enim procedit ex principiis non per se notis intra propriam sphaeram, sed per se notis lumine scientiæ subalternantis. E. G. Musica ex principiis per Arithmeticam, Perspectiva ex principiis per Geometricam notis: ergo ratio scientiæ salvatur in habitu, cujus conclusiones à scientia superiori resolvuntur in principia per se nota; tamen habitus ipse in principia per se nota non possit resolvere.

§. II.

Solvuntur objectiones.

Obijcit primò Scotus q. 4. n. 30. & cum illo Veckenus, aliisque RR. Theologia stat cum fide in eodem intellectu, uti patet experientiâ: ergo non potest esse scientia: Consequentia probatur ex fundamentis Thomistarum, qui in 2. 2. q. 1. a. 5. docent, scientiam & fidem non posse simul consistere, quod esset falsum, si Theologia simul cum fide consistens foret scientia.

Resp. negando consequentiam, cujus probationem dist. scientia formaliter evidens non potest cum fide consistere: conc. formaliter invidens & tantum evidens radicaliter & inclinativè, qualem dicemus esse nostram Theologiam, nego. tunc enim eo ipso quòd in fide radicetur & originetur, indeque sua principia accipiat, non potest esse impossibilis cum illa. Unde Scotus loc. cit. immeritò S. Doct. contradictionis & inconsequentiae arguit; siquidem ex ratione ejusdem fati constare poterat, impossibilitatem scientiæ cum fide tantum adstrui de scientia clara, non de scientia invidente: ratio enim est, quòd in eodem intellectu darentur effectus privativè oppositi circa idem objectum, videlicet evidentiā & invidentiā.

Obijc. secundò. Scientiæ non sunt de singularibus secundum Philosophum; sed Theologia est de singularibus, quia tractat de DEO, de Christo &c. ergo non est scientia. Resp. disting. maj. De singularibus ut cognitis sub aliqua ratione contingentiae & mutabilitatis non datur scientia, conc. sub aliqua ratione necessitatis vel infallibilitatis, nego maj. sed Theologia cognoscit singularia, sub ratione infallibilitatis derivatâ ex lumine revelationis divinae, conc. hæc enim ratione jam fundantur passionibus, & predicata demonstrabilia de tali